

Verslag **Bijeenkomst Duurzame accommodaties fase 2**

Datum: 05-11-2015
Tijd: 19.30 – 21.00 uur
Plaats: Gemeenschapshuis Limbricht
Aanwezig:
Namens de gemeente: Corry de Koster (projectmanager)
Eugene Lebon (stadsdeelmanager)
Frans Drissen (projectmedewerker)

Vertegenwoordigde organisaties: Dorpsplatform Limbricht
Dorpsplatform Einekoeze
JV 't Waeske
KBO Einighausen
Fanfare St. Caecilia Guttecoven
Dorpsplatform Guttecoven
Fanfare Concordia Einighausen
Schutterij St. Salvius
V.V. De Doale
Gemeenschapshuis Limbricht

1. Introductie

Eugene Lebon heet iedereen namens de gemeente Sittard-Geleen van harte welkom op deze bijeenkomst en stelt de vertegenwoordigers namens de gemeente voor. Het doel van deze avond is om samen, aan de hand van de samenvatting van de analyse van de uw buurt, na te denken en te praten over de toekomst maatschappelijke accommodaties binnen de gemeente. Dat gebeurt de komende periode in alle twaalf clusters van buurten/wijken/kernen. Vervolgens geeft hij het woord aan Corry de Koster voor een presentatie over de inhoud en stand van zaken van de bestuursopdracht Duurzame accommodaties.

Er wordt een verslag opgesteld dat zal worden verspreid onder de aanwezigen.

2. Presentatie*Aanleiding*

In de eerdere bijeenkomsten is een filmpje getoond, dat duidelijk aangeeft wat de aanleiding is voor de bestuursopdracht. De bevolkingssamenstelling wijzigt. Er komen steeds meer ouderen die ouder worden en steeds minder jongeren. Maar ook andere ontwikkelingen zijn van invloed, zoals toenemende mobiliteit, digitalisering van de samenleving en individualisering. Dat is van invloed op het gebruik van accommodaties en leidt nu al tot leegstand.

De gemeente wil deze ontwikkelingen niet op zijn beloop laten en daarom samen met het maatschappelijk veld een toekomstvisie voor het geheel aan maatschappelijke accommodaties samenstellen.

Invalshoeken

Invalshoeken daarbij zijn: Accommodaties moeten

- geschikt zijn voor de activiteiten die er in plaatsvinden nu en in de toekomst;
- niet te groot of te klein zijn, te weinig of teveel;
- op een redelijke afstand liggen voor het soort voorziening, waar het om gaat;
- betaalbaar zijn voor gebruiker en verhuurder.

Uitgangspunt is verder dat er bestaande accommodaties gebruikt worden om te voorkomen dat er leegstand en verloedering ontstaat.

Minder overheid, meer burger

Het maken van de toekomstvisie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. In de verschillende stappen van het plan van aanpak is dan ook steeds een interactief traject ingebouwd voor overleg met het maatschappelijke veld.

In het voorjaar zijn er twaalf bijeenkomsten geweest waarbij de uitgangspunten voor de toekomstvisie ter discussie stonden. Op basis daarvan heeft de gemeenteraad op 8 juli 2015 het Beleidskader Duurzame accommodatie vastgesteld. In het traject dat nu plaatsvindt, wordt getoetst of de analyse die de gemeente van elk cluster gemaakt heeft juist is en wat toepassing van het beleidskader betekent.

Dat moet leiden tot een toekomstvisie die op 17 december in de gemeenteraad wordt behandeld en die richting geeft, dus nog geen keuzes maakt op accommodatieniveau, maar wel aangeeft welke kant het opgaat. Wat zien we? Zitten we inderdaad te ruim in ons jasje voor wat betreft aantal accommodaties en/of bezettingsgraad? Waar is er te veel of te weinig van? Valt al iets zeggen over accommodaties zelf? Liggen er zaken vast?

In die toekomstvisie zullen deelopdrachten geformuleerd worden. Die deelopdrachten worden dan in 2016 samen met aanbieders en gebruikers van accommodaties in de verschillende clusters uitgewerkt tot een uitvoeringsplan.

Spreidingsmatrix

Vervolgens wordt de spreidingsmatrix uit het Beleidskader toegelicht. Er zijn voorzieningen waarvan het voldoende is dat ze op stadsdeelniveau of gemeentelijk niveau beschikbaar zijn (zoals grote sporthallen of de schouwburg). Maar er zijn ook voorzieningen waarvan in het Beleidskader is vastgelegd dat ze op clusterniveau of zelfs buurniveau beschikbaar moeten zijn. De grote lijn is dat alleen ontmoetingsruimten nu en in de toekomst op buurniveau (minder dan 6 minuten lopen) beschikbaar moeten zijn. Dat hoeft niet per se in een gemeenschapshuis te zijn, maar kan ook een andere gebouw zijn dat geschikt is als ontmoetingsruimte of ruimte voor bijv. ouderengymnastiek. Voor de overige functies (zoals basisscholen en gemeenschapshuizen) geldt een geleidelijk opschaling naar clusterniveau (minder dan 12 minuten lopen).

Selectiecriteria

Stel dat in een buurt verschillende ontmoetingsmogelijkheden zijn, die slecht bezet zijn en waarvan de exploitatie niet rond is, dan ligt het in de lijn te verminderen. Volgens het door de gemeenteraad vastgestelde Beleidskader wordt er dan eerst gekeken naar de geschiktheid van de gebouwen op de volgende aspecten:

- Functionele kwaliteit (Is de accommodatie geschikt of geschikt te maken voor de activiteiten, die er in moeten plaatsvinden?).
- Belevingswaarde en omgevingskwaliteit (Bijv. Is het gebouw toegankelijk, laagdrempelig. Kun je er parkeren? Is omgeving veilig?)
- Duurzame exploitatie (Is de exploitatie voor gebruikers en verhuurder in balans, liefst zonder subsidie? En als er subsidie nodig is dan alleen als de maatschappelijke invulling aan de maat is. Zijn de verenigingen toekomstbestendig (aantal leden, bestuur)?
- Technische kwaliteit (Wordt voldaan aan de wet, aan milieueisen, etc.)
- Afstemming (Is er draagvlak bij aanbieders en gebruikers? Zijn er goede afspraken over beheer van multifunctionele accommodaties?)
- Toekomstperspectief bij voornemen tot afstoten (Zijn er lopende huurcontracten. Is het pand wel of niet gemeentelijk? Is er een andere bestemming voor het gebouw?)

Ook kan er reden zijn voor maatwerk. Bijv. vanwege ligging versus leefbaarheid of dreigende verloedering monumentale panden (vb. Gemmakerk). Ook kan het zijn dat een accommodatie die niet past in spreidingsmatrix, uitstekend wordt benut en daarom sowieso bestaansrecht heeft.

Getrapte besluitvorming

Na analyse op basis van de selectiecriteria, kan het zijn dat er meerdere accommodaties of

geschikt te maken zijn. Hoe dan wordt dan de keuze bepaald? In het Beleidskader is daar voor een getrapte vorm van besluitvorming vastgesteld:

1. De spreidingsmatrix is leidend;
2. Vervolgens wordt bekeken welke bestaande accommodaties geschikt of geschikt te maken zijn;
3. Daarna wordt er een financiële doorrekening gemaakt waaruit het economisch meest voordelige scenario wordt gekozen. Leegstaand vastgoed wordt afgestoten of gesloopt;
4. Afwijking vindt alleen plaats alleen op basis van
 - a. externe financiering van investering of exploitatie en/of
 - b. aantoonbaar draagvlak en gebruik van minimaal 60% en/of
 - c. noodzaak tot instandhouding van beeldbepalende panden en monumenten.
5. Er geldt een overgangstermijn en overgangsregeling van 5 jaar na besluitvorming om de ideale situatie te bereiken.

De Gemmakerk is een voorbeeld van criterium 4.a. en 4.c.

3. CLUSTERANALYSE

De analyse is helaas te laat verstrekt, waarvoor excuses worden aangeboden, maar wel voor ieder uitgeprint. Er is nog een week de tijd om te reageren en te corrigeren. De analyse wordt in twee delen toegelicht en ter controle doorgenomen. De bewoners en organisaties zijn immers bij uitstek degenen die hun buurt kennen en weten wat er aan activiteiten en accommodaties zijn.

Toelichting t.a.v. het algemene gedeelte a t/m f :

- De algemene karakteristiek is overgenomen uit het stadsdeelprogramma;
- Over het algemeen geldt dat de herkomst van leden en bezoekers voor circa 50% uit de eigen buurt of aangrenzende buurten afkomstig is, behalve bijv. in Centrum Sittard dat een regionale functie heeft;
- De cijfers over bevolkingsontwikkelingen in het cluster zijn afkomstig van het ETIL. Ontwikkelingen zoals nieuwbouw in een buurt zijn hier niet in meegenomen;
- In de vorige gesprekken met organisaties werd aangegeven dat er nu al actie moet worden ondernomen.
- De drie kernen kennen alle een bloeiend verenigingsleven. Guttecoven heeft zelfs een bloeiende jongerenvereniging.
- Verduidelijking laatste aandachtbolletje punt C: Ieder dorp moet een ontmoetingsruimte hebben.
- De deelname aan het verenigingsleven door eigen bewoners is hoger dan gemiddeld in de gemeente.
- Er wordt een forse toename van het aantal ouderen verwacht.
- De sociale cohesie is groot.

De analyse onder a t/m f wordt herkend. Aanvullingen:

- Er zijn seizoensgebonden activiteiten, bijvoorbeeld carnaval. Het zal moeilijk worden om in dezelfde periode van drie verenigingen zittingen te houden in één accommodatie.
- Een ontmoetingsruimte kan worden gecreëerd in een centrale accommodatie maar ook in een horecagelegenheid. Leidraad is dat de ruimte voldoet aan de gestelde criteria.
- De score van 6,6 voor sociale cohesie wordt als laag ervaren. Nagekeken zal worden of dit punt wel correct is weergegeven. *NB: Is correct weergegeven.*

Ook de specificatie van huidige accommodaties en gebruikers wordt kort toegelicht.

- Het overzicht is samengesteld aan de hand van verschillende gemeentelijke administraties en een inventarisatie onder 1100 organisaties, waarvan er 700 gereageerd hebben;
- De aangegeven bezetting is geflatteerd. Als één organisatie één ruimte in een multifunctionele accommodatie op en vast tijdstip minimaal eenmaal per twee weken gebruikt, kleurt het vakje rood. Zie bijv. scholen voor primair onderwijs, waarvan het bezettingsoverzicht op de woensdag en in de avonden groengekleurd is.

- Voor een aantal met name genoemde panden geldt het gemeentelijke accommodatie beleid. Exploitanten of gebruikers krijgen een gemeentelijke subsidie in de huisvestingskosten (bijvoorbeeld in de vorm van een tegemoetkoming in de huur of onderhoud). Het accommodatiebeleid wordt nogmaals goed bekeken.

De gecorrigeerde versie van de analyse wordt een bijlage bij de raadsnota en is voor iedereen ter inzage. Er is nog een week de tijd om aanvullingen en correcties door te geven via accommodaties@sittard-geleen.nl.

De inventarisatie is echter nog niet compleet. Voor de start van het uitvoeringsplan worden de gegevens aangevuld. De organisaties die nog niet hebben gereageerd, zullen nogmaals worden verzocht dit te doen.

Ook de inventarisatie wordt herkend op enkele aanvullingen na. De volgende correcties worden doorgegeven:

- Salviuskerkje ligt in Limbricht niet in Einighausen
- Alleen de grond van Schutterij St. Salvius is eigendom van de gemeente; de opstal is van de schutterij zelf.
- De fanfares opgenomen onder de voorziening Voorgezet Onderwijs staan hier onterecht en moeten worden weggehaald. De fanfares zijn elders in het schema correct opgenomen.
- Stichting Vitaal Wonen is overgenomen door Zo Wonen. Het kantoor gaat tevens weg uit Wijksteunpunt Limbricht.
- Café Wetzels ontbreekt. De drie verenigingen die hier spelen zijn: tafelvoetbal, biljart en de dartclub.
- In Café De Platz zitten meer verenigingen dan de drie die in het overzicht staan. De gegevens zullen bij het café worden opgevraagd.
- Toevoegen aan café Auwt Einekoeze: kegelclub op donderdagavond.
- Het bezettingsschema van de tennisclub klopt niet, want er zijn ook lessen op woensdagmiddag. De opgave komt echter van de tennisclub zelf.
- Toevoegen aan Gemeenschapshuis Klaverblad: sambaband op maandagavond.

Er zijn geen vragen naar aanleiding van de presentatie en analyse.

4. Interactief programma

Na de presentatie worden de deelnemers verzocht aan de hand van kleurkaartjes plaats te nemen aan 3 statafels en een vrije discussie te voeren. Op de tafels liggen plattegronden van het cluster met daarop ingetekend buurtcirkels met een doorsnede van 1 km. Van de rand tot het centrum van de cirkel is minder dan 6 minuten lopen. Ook de verschillende accommodaties zijn aangegeven:

Verzocht wordt om de volgende vragen te beantwoorden:

1. Spreidingsmatrix ? (Cirkels correct? Plaats en aantal?)
2. Welke accommodaties zijn het meest geschikt als multifunctionele accommodatie of ontmoetingsruimte en waarom?
3. Zijn er combinatiemogelijkheden van activiteiten, vermindering/versnippering?

Na het interactieve deel worden de bevindingen plenair teruggekoppeld. Iedere groep presenteert zelf de verzamelde inzichten en ideeën aan alle deelnemers.

Resultaten:

- De spreidingsmatrix voor de kernen is correct. Echter, het cluster is groot. Hemelsbreed is de afstand te doen, maar er ligt geen weg tussen Limbricht en Guttecoven. Dit probleem zou op te lossen zijn door vervoer te regelen tussen de kernen of twee clustercirkels te trekken (Limbricht en Einighausen/Guttecoven)
- Er wordt gepleit voor een opener beleid bij de commerciële en niet commerciële ruimtes, zodat de verenigingen overal onder dezelfde condities terecht kunnen (de concurrentie wegnemen).

- Bezoekers worden mobieler en zijn bereid om grotere afstanden af te leggen voor voorzieningen, ook de ouderen.
- Avondactiviteiten worden met de auto bezocht omdat men zich te voet of per fiets onveilig voelt. Bij grote multifunctionele accommodaties moet er derhalve voldoende parkeergelegenheid zijn. De Leeuwerik ligt aan de rand van het dorp. De bezoekers komen met de auto.
- Bewoners uit Einighausen en Gutteoven trekken vaak richting Born en Lindenheuvel. In Born zijn veel meer voorzieningen.
- Hof van Eynatten is een prachtige accommodatie die echter nauwelijks bezocht wordt. De Stichting Zorg zou vervoer kunnen regelen om de ouderen van Einighausen naar Hof van Eynatten te brengen.
- Er spelen bij bewoners, organisaties en verenigingen veel emoties die serieus genomen moeten worden.
- De toegankelijkheid van Klaverblad is voor rolstoelers en slechtzienden nog niet goed. Dit zal worden doorgegeven.

6. Afronding

Eugene Lebon vraagt nogmaals binnen een week correcties en aanvullingen toe te sturen. Het verslag zal binnen twee weken worden toegezonden. Op 17 december zal de gemeenteraad de toekomstvisie behandelen. Eugene bedankt iedereen nogmaals voor inbreng en betrokkenheid.

Sittard-Geleen
Cluster/Team

05-11-2015
Beleid, Maatschappij